

GHIDUL ELEVULUI

***Programul pilot implementat de
Liceul Teoretic Alexandru Ioan Cuza,
aprobat prin Ordinul Ministerului Educației
Nr. 6548 din 2023***

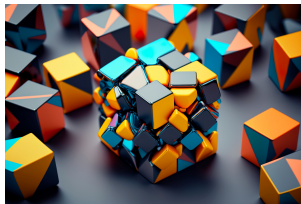
Din cuprins

<i>Cap.1 Program pilot – scurtă descriere</i>	<i>pag.1</i>
<i>Cap.2 Interdisciplinaritatea</i>	<i>pag.3</i>
<i>Cap.3 Elaborarea proiectului inter-/ transdisciplinar</i>	<i>pag.4</i>
<i>3.1. Redactarea proiectului</i>	
<i>3.2. Calendarul proiectului</i>	
<i>Cap.4 Evaluarea proiectelor inter-/ transdisciplinare</i>	<i>pag.8</i>
<i>Cap.5 Q&A – Sesiune de întrebări și răspunsuri</i>	<i>pag.9</i>
<i>Cap. 6 Anexele ghidului:</i>	
<i>Anexa 1: Lista de teme</i>	
<i>Anexa 2: Prima pagină a proiectului – șablon</i>	
<i>Anexa 3: Grila de evaluare orientativă</i>	

Cap.1

Program pilot – scurtă descriere

Programul pilot implementat de Liceul Teoretic Alexandru Ioan Cuza, aprobat prin Ordinul Ministerului Educației Nr. 6548 din 2023, se adresează vouă, elevilor din clasele terminale, cele 7 clase a XII-a, din dorința de a vă oferi posibilitatea unei pregătiri mai eficiente pentru examenele care vă așteaptă la finalul liceului.

Modelul implementat a fost deja experimentat de un colegiu de prestigiu din București, Colegiul Național Gheorghe Lazăr, iar impactul a fost unul extrem de pozitiv. Pe de-o parte, rezultatele elevilor la examenele finale confirmă valabilitatea acestui model, iar, pe de altă parte, s-a constatat potențarea stării de bine a elevilor din ultimul an de liceu.

Programul Pilot propune următoarele modificări față de procesul educativ clasic:

1. Studiarea tuturor disciplinelor cu prezență fizică în primele 3 module (primele 20 săptămâni);
2. Continuarea în același regim a disciplinelor la care se susțin examene și pe perioada modulelor IV și V, ultimele 14 săptămâni;
3. Disciplinele la care nu se susțin examene (în special cele în afara profilului, cu excepția educației fizice) vor fi studiate online (sincron și asincron) în ultimele 2 module;
4. Concentrarea programei școlare la toate disciplinele în primele trei module, urmând ca din 26 februarie 2024 la disciplinele de examen să se axeze pe aprofundare, recapitulare, sistematizare, rezolvare de teste tip, simulări etc., iar la celelalte discipline să se desfășoare activități de învățare și evaluare trans curriculară și interdisciplinare.

Beneficii pentru voi, elevii claselor a XII-a:

- posibilitatea concentrării atenției voastre pe parcursul ultimelor două module asupra disciplinelor de examen și crearea unui climat propice pregătirii;
- creșterea capacității voastre de a vă gestiona timpul și, implicit, a autonomiei voastre în stabilirea unui parcurs de învățare individualizat;
- motivarea voastră și crearea unui mediu de învățare bazat pe asigurarea stării de bine;
- diversificarea activității didactice în favoarea abordărilor colaborative, trans disciplinare, orientate spre rezultate de tip produs – proiecte, la disciplinele la care nu se susțin examene.

Descrierea sumară a proiectului

Din cele 34 săptămâni de școală, în primele 20 de săptămâni (modulele I, II și III) programul se desfășoară doar cu prezență fizică, după un orar complet. În această perioadă se "concentrează" toată materia clasei a XII-a la toate disciplinele.

În a doua parte a anului școlar, următoarele 14 săptămâni (modulele IV și V), disciplinele de examen se desfășoară cu prezență fizică, iar celelalte online (sincron și/sau asincron).

Orarele claselor a XII-a se modifică după cum urmează:

- Fiecare clasă va veni la liceu în 3 zile, în care vor fi plasate disciplinele de profil și de examen, o limbă străină și educația fizică.

Exemplul 1 : XII matematică-informatică – va avea cu prezență fizică următoarele: limba și literatura română, matematică, una din disciplinele la alegere pentru a treia probă scrisă a Examenului de Bacalaureat (fizică, chimie, biologie sau informatică), o limbă străină (opțiunea pentru Competențe lingvistice), educație fizică, o oră de informatică (în vederea pregătirii Competențelor digitale)

Exemplul 2 : XII științe sociale – va avea cu prezență fizică următoarele: limba și literatura română, istorie, una din disciplinele la alegere pentru a treia probă scrisă a Examenului de Bacalaureat (logică, psihologie, sociologie, economie, geografie), o limbă străină (opțiunea pentru Competențe lingvistice), educație fizică, TIC (în vederea pregătirii Competențelor digitale)

La clasele intensive, la cele de mai sus se adaugă disciplina de profil, adică 2 ore de engleză (CDȘ-urile) la intensiva de limba engleză, respectiv 3 ore de informatică (CDȘ-urile) la intensiva de informatică.

Toate disciplinele de examen vor avea câte un pachet de 3 ore consecutive de pregătire.

- În celelalte 2 zile ale săptămânii vor fi plasate celelalte discipline, care intră în regim online.

Activități desfășurate pe parcursul ultimelor 2 module:

La discipline de examen se face doar pregătire pentru examene (aprofundare, recapitulare, teste de antrenament, simulări etc.)

La celelalte discipline se desfășoară activități de învățare și evaluare inter și trans disciplinare.

Cap.2 Interdisciplinaritatea

MOTTO

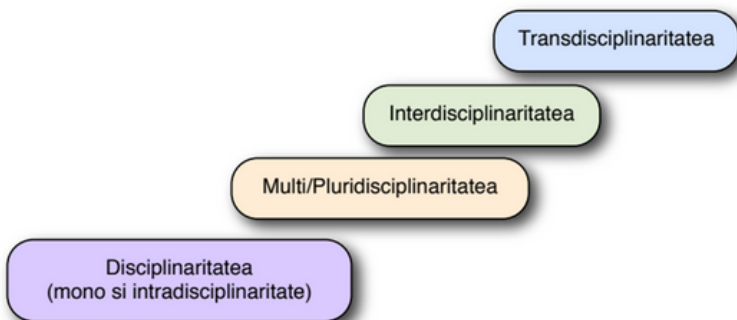
“Cel mai puternic argument pentru interdisciplinaritate este chiar faptul că viața nu este împărțită pe discipline” (J. Moffett)

Interdisciplinaritatea apare ca necesitate a depășirii granițelor artificiale între diferite domenii. Argumentul care pledează pentru inter-disciplinaritate constă în aceea că oferă o imagine integrată a lucrurilor care sunt, de regulă, analizate separat.

Prin interdisciplinaritate se creează:

- Acoperirea rupturilor dintre discipline, eliminarea izolării și lipsei corelațiilor între conținuturile diverselor discipline.
- Construirea, prin educație, a unor structuri mentale dinamice și flexibile, capabile să sprijine deciziile cele mai potrivite.
- Rezolvarea de probleme, care poate fi considerată cea mai importantă forță motrică a integrării, datorită relevanței sale practice. Problemele cu care ne confruntăm în viața profesională, socială sau personală impun judecăți și decizii care nu sunt, de regulă, limitate în jaloanele disciplinare. Aceste probleme au un caracter integrat, iar rezolvarea lor impune corelații rapide și semnificative.

Monodisciplinaritatea este centrată pe obiectele de studiu independente, pe specificitatea acestora. Abordarea monodisciplinară sau intradisciplinară presupune “acțiunea de a aborda un proiect sau de a rezolva o problemă prin limitarea la datele unei singure discipline” (Legendre)

Interdisciplinaritatea presupune o intersecție a diferitelor arii disciplinare prin ignorarea limitelor stricte ale disciplinelor, se caută teme comune pentru diferite obiecte de studiu cu un ordin de învățare mai înalt, termen regăsit în limba engleză "higher order learning objectives". Prin interdisciplinaritate se dezvoltă competențe integrate / transversale / cheie / crosscurriculare.

Transdisciplinaritatea este privită ca o formă superioară a interdisciplinarității și presupune concepte, metodologie și limbaj care tind să devină universale (teoria sistemelor, teoria informației, cibernetica, modelizarea, robotizarea etc.). Abordarea transdisciplinară este centrată pe "viața reală" cu probleme importante, așa cum afectează viața oamenilor în context cotidian.

Cap.3 Elaborarea proiectului inter/ transdisciplinar

Un proiect inter/ transdisciplinar presupune alegerea unei teme și abordarea acesteia din perspectiva mai multor discipline de studiu. Un proiect trans disciplinar NU ÎNSEAMNĂ o lucrare realizată pe bucăți, pe care le trimitem separat profesorilor de diferite discipline.

Lucrarea trebuie să fie una singură, iar provocarea pentru creativitatea și originalitatea voastră este să faceți legături între diferite domenii și perspective, integrând totul într-o viziune unitară și coerentă.

De exemplu: Imaginați-vă că trebuie să îi explicați unei ființe extraterestre ce este apa și ce rol joacă pe planeta noastră. Cum îl faceți pe extraterestru să înțeleagă? Descrieți calitățile fizice ale apei, proprietățile chimice, formula chimică, rolul apei în geneză și întreținerea vieții organice, în modelarea spațiului (geografic vorbind). Mergeți apoi pe latura culturală și arătați că primul filosof al lumii, Thales din Milet, spunea că apa este principiul tuturor lucrurilor și că toate lucrurile sunt în esența lor apă. Apoi, apa are și o dimensiune simbolică importantă, este utilizată ca element purificator în diverse ritualuri religioase (botez). Dacă nu e destulă fizică în proiect – merge introdusă o explicație despre cum funcționează „ceasurile de apă”, care au fost printre primele tipuri de ceasuri (aici integrăm și Istoria).

Important!

Pentru a evita supraaglomerarea elevilor pe parcursul ultimelor 2 module, fiecare elev va alege 1 temă (eventual maxim 2 teme) din lista de teme pusă la dispoziția clasei (Anexa 1), care să fie abordată prin prisma tuturor disciplinelor online.

Proiectul inter/transdisciplinar poate fi realizat individual sau de către 2 elevi (în perechi), conform opțiunii fiecărui elev.

Pe modelul temelor din listă, **puteți propune o altă temă**, de interes pentru voi, cu condiția ca aceasta să fie abordată din perspectiva tuturor disciplinelor din online. Tema trebuie aprobată de Echipa de coordonare a programului pilot.

Fiecare clasă va avea un profesor coordonator de proiecte (de regulă profesorul diriginte) care va oferi sprijin (online sincron sau asincron) în elaborarea proiectului, respectiv va asigura comunicarea dintre elevi și Echipa de coordonare a programului pilot.

Exemplu: un elev de la clasă de matematică-informatică, care susține examen la disciplina biologie, va aborda tema aleasă din punctul de vedere al tuturor disciplinelor în online, cum ar fi: fizică, chimie, informatică, istorie, geografie, limbi străine, filosofie, religie. Proiectul inter/ transdisciplinar va fi evaluat de către toți profesorii ale căror discipline au intrat în online.

3.1. Redactarea proiectului inter/ trans disciplinar

1. Cerințe generale de tehnoredactare:

- 1)format A4, portret, margini: 2.5 cm sus, jos, dreapta, 3.5 cm stânga
- 2)font Times New Roman, mărimea caracterelor 12 (Exceptând titlurile capitolelor/secțiunilor și subcapitolelor/subsecțiunilor, pentru care se vor folosi stilurile Heading 1 și respectiv Heading 2, corespunzător realizării cuprinsului automat), culoare neagră. Nu se vor folosi excesiv: capitalizarea (litere mari), bold, italic, underline
- 3)spațiere 1,15 între rânduri
- 4)text cu diacritice
- 5)alinieră paragrafelor: justify
- 6)fiecare nou capitol începe pe pagina nouă, bibliografia pe pagină separată
- 7)numerotare (colțul dreapta jos sau centrat-jos), începând cu pagina 3

2. Conținut:

- a. Prima pagină: utilizați modelul/șablonul (Anexa 2) pentru proiect; se vor înlocui corespunzător cuvintele dintre parantezele unghiulare și se vor șterge parantezele unghiulare; se vor șterge din paranteza rotunda variantele suplimentare; se vor adăuga, dacă e cazul, alte specificații
- b. A doua pagină: – Abstract: <rezumat al lucrării de 10–15 rânduri, realizat într-o limbă străină studiată la clasă >
- c. Cuprinsul automat (se vor utiliza stilurile Heading 1 și respectiv Heading 2 pentru titlurile capitolelor și subcapitolelor)
- d. Conținutul lucrării:

    Capitolul I. Introducere: Tema proiectului

        –prezentarea temei și argumentarea alegerii

    Capitolul II. <Conținut>

    Capitolul III. <Concluzii>

Bibliografie (<adrese copiate din bara de adrese a motorului de căutare>; titlul, autorul, editura, anul apariției pentru cărți și manuale; alte materiale: de exemplu caiet de notițe la disciplina X, prof. Y) – pagină separată

3. Alte aspecte:

- 1) Orice conținut cu text copiat (plagiat) va fi punctat cu nota 1 (unu). Preluarea informațiilor se va face prin reformulare și citarea surselor.
- 2) Tabele cu antet și etichete (numerotare și descriere a conținutului).
- 3) Imaginile și desenele pot fi realizate în Word (caz în care se va utiliza opțiunea Grup), Paint sau orice altă aplicație utilă.
- 4) Imaginile vor fi introduse în text acolo unde se face referire la ele, sau în pagină distinctă (pentru imagini mari). Pe cât posibil se va respecta orientarea foii tip portret, iar imaginile vor avea dimensiuni și formătări identice/asemănătoare/apropiate.
- 5) Imaginile trebuie să fie clare, iar textul din acestea (dacă există) să fie ușor de citit.
- 6) Printscreenurile se vor realiza în așa fel încât conținutul să fie vizibil (și lizibil).
- 7) Orice imagine (desen, fotografie, printscreen, grafic/chart sau diagrama) va fi însoțită de etichetă (label) cu numerotare și descrierea conținutului.
- 8) Pentru citări se vor folosi fie notele de subsol de pagină (preferabil), fie cele de final de document, iar textele citate sau referințe se vor încadra între ghilimele.
- 9) Se vor utiliza marcatori/bullets sau numerotare respectând același format (font, aliniere) pe tot parcursul lucrării.
- 10) Precizați în bibliografie toate resursele utilizate: manuale, cursuri online, caiet de notițe la orele de curs, tutoriale, programele de aplicație în care ați realizat diverse sarcini ale proiectului etc.
- 11) Proiectul, în varianta finală, va fi salvat ca fișier Pdf.

3.2. Calendarul proiectelor inter/ transdisciplinare

Pe parcursul modului 3 (până cel târziu ultima zi a modului, 15 februarie 2024)

- Desemnarea unui profesor coordonator (de regulă profesorul diriginte) pentru fiecare clasă și anunțarea clasei;
- Echipa de coordonare a programului pilot (cu implicarea tuturor profesorilor) elaborează o listă de TEME DE PROIECTE, pentru clasele de profil real, și o altă listă pentru clasele de profil uman. (Anexa 1) La fiecare temă sunt sugerate subteme pentru toate disciplinele din online;
- Lista este pusă la dispoziția clasei;
- Fiecare elev decide dacă va lucra individual sau în pereche cu un coleg de clasă;
- Alegerea temelor se face astfel încât nici o temă să nu fie selectată mai mult de 2 ori. (În acest caz, cele 2 proiecte cu aceeași temă, vor fi comparate cu atenție de către profesorii evaluatori, ca să nu existe părți copiate);
- Un elev sau o echipă de 2 elevi poate propune o nouă temă, care nu se regăsește în listă, cu condiția să propună și subtemele pentru disciplinele online, exact ca la cele din listă;
- Tema va fi comunicată profesorului coordonator, care o transmite Echipei de coordonare a programului pilot. În cazul în care aceasta consideră că tema propusă este oportună și relevantă pentru un proiect transdisciplinar, tema va fi adăugată pe lista existentă, în caz contrar, elevul va alege o temă din listă;
- Transmiterea Ghidului către elevii claselor a XII-a.

Pe parcursul modului 4: 26 februarie – 26 aprilie 2024

- Elaborarea proiectului inter/ transdisciplinar ținând cont de recomandările din Ghid;
- Pe parcursul procesului de elaborare, dacă aveți întrebări, nelămuriri, acestea pot fi adresate profesorului coordonator (online sincron-în întâlniri pe Google Meet, online asincron-pe mail), profesorilor de specialitate (de la disciplinele online) sau Echipei de coordonare a programului pilot, pe adresa de e-mail: director@laicuza.ro.
- Tehnoredactarea proiectului;
- Varianta finală va fi salvată într-un fișier pdf.;
- Până în data de 26 aprilie 2024 (ultima zi din modulul IV) proiectul, în varianta finală, va fi încărcat în classroom-ul special creat de către profesorul coordonator, în vederea evaluării acestuia. În această clasă vor fi incluși toți profesorii din online și toți elevii clasei.

Primele 3 săptămâni din modulul 5 – 8 mai – 26 mai 2024

- Are loc evaluarea proiectului de către toți profesorii din online.

Cap.4 Evaluarea proiectelor inter/ transdisciplinare

Evaluarea proiectelor se realizează în primele 3 săptămâni din modulul 5. Fiecare profesor decide modul de evaluare și stabilește grila finală de evaluare din perspectiva propriei discipline. Proiectul va fi evaluat pe una sau două componente, în funcție de opțiunea cadrului didactic:

1. Evaluarea proiectului scris (pe baza grilei comunicate elevilor)
2. Evaluarea orală – prezentarea proiectului de către elev/ perechea de elevi.

Această a doua componentă poate fi organizată în următoarele moduri:

- Întâlnire online sincron (Google Meet) la care să participe mai mulți profesori – la o dată și oră stabilită de comun acord (recomandat)
- Întâlnire online sincron cu un singur profesor (asta ar însemna prezentarea aceluiași proiect de mai multe ori de către elev)
- Întâlnire față în față la liceu – elevi – profesori – la o dată și oră stabilită de comun acord (destul de dificil de organizat, fără a-i chema pe elevi de mai multe ori)

Indiferent de modul de evaluare, profesorul va comunica nota acordată pe proiect, însoțită de un scurt feedback.

La disciplinele din online, se va acorda 1 notă pe acest proiect inter/ transdisciplinar, pe parcursul modulului 5. Celelalte note trebuie să existe până la finalul modulului 3.

La disciplinele de examen evaluarea continuă și pe parcursul ultimelor 2 module, pe teste, simulări, activități la ore etc.

Cap.5

Sesiune de întrebări și răspunsuri

Am încercat să anticipăm nelămuririle voastre, ca urmare aveți o serie de întrebări cu răspunsuri.

Q1: Se schimbă radical orarul nostru?

A1: Da, orarul se schimbă în totalitate, deoarece disciplinele cu prezență fizică trebuie grupate în 3 zile.

Q2: Vom avea mai multe ore la română sau matematică/istorie?

A2: Nu, se păstrează numărul de ore de la începutul anului. Dacă ați avut 4 ore de română, veți avea tot 4, grupate în 2 zile: 3+1.

Q3: Ce se întâmplă dacă am certificat care echivalează competențele (lingvistic sau digital) ?

A3: În această situație nu mai trebuie să participi la orele de limba străină, nici la TIC. Acestea vor intra în online pentru tine. Ca urmare, proiectul trebuie să conțină și un abstract în limba străină aleasă pentru competențele lingvistice. Aceste ore vor fi la început sau sfârșit de program, astfel ca cei care nu trebuie să participe să vină mai târziu la liceu sau să plece mai devreme.

Q4: Este prezența obligatorie în cele 3 zile?

A4: Da, la toate disciplinele cu prezență fizică se pun absențe. Acestea sunt activități obligatorii.

Q5: Vom veni în aceleași 3 zile toate clasele a XII-a?

A5: Nu, având în vedere lipsa de spații necesare pentru grupele de pregătire, am fost nevoiți să organizăm zile diferite pentru clase.

Q6: Ce înseamnă online asincron?

A6: Disciplinele care nu sunt de profil/ respectiv nu susțineți examen la ele, vor fi grupate în 2 zile în care nu veți veni la liceu. În aceste zile vor figura în orar aceste discipline cu specificația "online asincron". La aceste discipline profesorii pot încărca în classroom/ trimite pe mail materiale pentru recapitulare, materiale de sprijin pentru proiecte etc.

Q7: Ce am de făcut în cele 2 zile de online?

A7: În cele 2 zile online, zile în care nu vii la liceu, trebuie să-ți organizezi timpul cât mai eficient pentru:

- Studiu individual și lucru suplimentar la disciplinele de examen (Bacalaureat)
- Elaborarea și redactarea proiectului inter/transdisciplinar
- Pregătire la disciplinele de examen (Admitere în învățământul superior).

Q8: Este suficient să fac un singur proiect interdisciplinar?

A8: Da, este suficient, chiar recomandat, cu condiția ca lucrarea ta să abordeze tema aleasă din perspectiva tuturor disciplinelor în online.

Q9: Dacă am pe parcurs alte întrebări, nelămuriri, cui mă pot adresa?

A9: Dacă profesorul coordonator nu te poate lămuri, te rog să scrii echipei de coordonare a programului pilot, pe adresa de e-mail: director@laicuza.ro.

Profesorii coordonatori (pe clase)

- XII A – Manuela Ștefănescu
- XII B – Adriana Catranguiu și Silvia Lazăr
- XII C – Lucia Ungureanu și Cătălina Andrei
- XII D – Grațiela Goruneanu
- XII E – Mihaela Ion și Iulia Bulacu
- XII F – Janina Burlacu și Luminița Surcel
- XII G – Raluca Ciotârneș și Grațiela Goruneanu

Mult
succes!